

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 30Csp/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316212981
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina L'achová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2316212981.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou L'achovou v právnej veci žalobcu: F. N. N..V..Q.., N. N. S. XX, G., F. XX XXX XXX, zast. advokátom: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtina 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: S. Š.Á., J.. X.X.XXXX, G. I.. Š. XXX/X, Š., o zaplatenie 678,15 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 423,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne od 29.7.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieťa.

Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca (obchodná spoločnosť U. P. E., M..N..) sa na základe skutočností uvedených v žalobe zo dňa 8.7.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 678,15 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to žiadosť a zmluvu o poskytnutie pôžičky zo dňa 31.5.2012, všeobecné obchodné podmienky, predžalobnú upomienku zo dňa 20.7.2013 a prehľad splátok a úhrad.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe, ani k predloženým dôkazom písomne nevyjadрила.

4. Uznesením č. k. 30Csp/20/2016-52 zo dňa 18.4.2018 súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu U. P. E., M..N., H.Ž., vstúpil žalobca.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 297 písm. b) C.s.p..

6. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote, sporové strany, resp. ich zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalobcom predložených listinných dôkazov.

8. V rámci skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že právny predchodca žalobcu (U. P. E., M..N..) a žalovaná uzavreli dňa 31.5.2012 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá

pôžička vo výške 800,- eur, a ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach (48) po 27,92 eur. Z textu zmluvy vyplýva RPMN 32%, ročná úroková sadzba 32%, priemerná hodnota RPMN 46,52% a celkové náklady spotrebiteľa 540,16 eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaná z dlžnej sumy pôžičky jednotlivými splátkami uhradila sumu 376,15 eur. Keďže porušila povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, listom zo dňa 20.7.2013 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo (1.124,89 eur) v lehote 3 dní od doručenia oznámenia. Listom zo dňa 30.9.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že pohľadávka voči nej zo zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 31.5.2012 vo výške 789,88 eur s príslušenstvom bola ku dňu 19.9.2016 postúpená na žalobcu.

9. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

10. Podľa ust. § 1 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa ust. § 2 písm. a), b) a d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

13. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c) a k) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

14. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

15. Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa ust. § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa ust. § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom (resp. jeho právnym predchodcom) a žalovanou je od svojho vzniku zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola medzi nimi uzatvorená, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy o pôžičke. Táto zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže jej predmetom je poskytnutie úveru, ktorý sa žalovaná zaviazala právnemu predchodcovi žalobcu ako veriteľovi v dohodnutých splátkach vrátiť, teda ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky (§ 2 písm. b) ZoSÚ). Právny predchodca žalobcu bol v čase uzavretia zmluvy v postavení veriteľa a zároveň dodávateľa (§ 3 ods. 1 ZoSÚ v spoj. s § 52 ods. 2 OZ) s poukazom na predmet podnikania a žalovaná bola v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní zmluvy o pôžičke nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (táto okolnosť z pripojenej zmluvy nevyplýva a žalobca opak tohto postavenia žalovanej nepreukázal žiadnymi dôkazmi, resp. ani netvrdil). Tento právny vzťah sa preto spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, príp. zákon o ochrane spotrebiteľa).

21. Zo skutkových zistení mal súd jednoznačne preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver 800,- eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. V spore bolo preukázané poskytnutie úveru v sume 800,- eur a zaplatenie sumy 376,15 eur zo strany žalovanej, pričom v zmluve absentujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto sa poskytnutý úver považuje za bezúčinný a bez poplatkov.

22. Súd zdôrazňuje, že predmetný úver bol spotrebiteľovi poskytnutý dodávateľom, a teda spotrebiteľ legitímne očakával, že dodávateľ bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nemu s odbornou starostlivosťou tak, ako mu to ukladá zákon. Spotrebiteľ v zásade uzatvára úverovú zmluvu s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré dodávateľ pripraví v písomnej podobe a predloží spotrebiteľovi na podpis. V tomto smere legitímne očakávania spotrebiteľa neboli naplnené. Dodávateľ ako odborník musel vedieť o obsahových náležitostiach úverovej zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

23. Zmluva neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. I keď v zmluve je uvedená adresa právneho predchodcu žalobcu v jej záhlaví, zo žiadneho ustanovenia zmluvy, príp. všeobecných obchodných podmienok, nevyplýva, že adresa právneho predchodcu žalobcu je tou, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Nikde v zmluve nie je ani uvedené aká časť splátky tvorí úhradu na istinu a aká na úroky, príp. poplatky. Zneniu ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ nezodpovedá len uvedenie úhrnnej splátky, lebo z princípov spotrebiteľskej ochrany vyplýva, že dané zmluvné dojednanie má vymedzovať konkrétnu výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a prípadne výšku splátky iných poplatkov. Zmyslom tejto právnej úpravy je, aby spotrebiteľ pri rozhodovaní medzi viacerými úverovými produktmi mal prehľad o tom, aká časť splátky pripadá na istinu a aká na úroky, resp. iné poplatky, inými slovami, aké nároky veriteľa úverovou splátkou vlastne spotrebiteľ plní, čo opätovne musí do zmluvného textu zakotviť veriteľ, v danom prípade žalobca, ktorý zmluvu o spotrebiteľskom úvere pripravoval. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k)) a s jej neuvedením spojil tak závažný dôsledok, akým je bezúčinnosť a bezpoplatkovosť úveru (11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ), tak je zrejmé, že táto náležitosť musela byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedená v takejto zmluve a nemohla byť nahradená ani odkazmi na všeobecné obchodné či iné podmienky.

24. Vzhľadom na to, že úver, ktorého zostatok je predmetom konania, je bezúčinný a bez poplatkov pre chýbajúce (resp. nesprávne uvedené) náležitosti vyžadované kogentnými ustanoveniami ZoSÚ, žalobcovi vzniklo právo na vrátenie rozdielu medzi poskytnutými a vrátenými finančnými prostriedkami. Z

predloženého prehľadu splátok a úhrad bolo preukázané, že žalovaná z poskytnutého úveru (800,- eur) uhradila sumu 376,15 eur. Súd preto vyhovel žalobe v časti zaplattenia sumy, ktorú žalovaná skutočne vyčerpala a nevrátila (423,85 eur) a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplattením peňažného dlhu uplynutím lehoty 3 dní od doručenia výzvy k okamžitej úhrade, t. j. dňa 29.7.2013, a preto má žalobca nárok na zaplattenie úroku z omeškania vo výške o osem percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (k uvedenému dňu bola 0,5%). Žalobca tak má popri dlžnej istine i nárok na zaplattenie úroku z omeškania vo výške 8,5% ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu.

26. V súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016, na ktorý žalobca v obdobných veciach poukazuje, tento nie je možné aplikovať na daný prípad z nasledovných dôvodov: Pri konflikte smernice a vnútroštátneho zákona členského štátu musia vnútroštátne sudy v prvom rade skúmať, či môžu smernici priznať priamy účinok. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne sudy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môžu zákon vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice a teda eurokonformný výklad zákona však nie je absolútny, pretože takýto výklad nemôže nahradiť výslovné znenie zákona, pretože by sa jednalo o výklad contra legem.

27. Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký, nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C 42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z. z. Naopak, výklad vnútroštátneho práva poskytujú vnútroštátne sudy.

28. Súdny dvor EÚ v rozsudku C 42/15 rozhodol, že Smernica členenie splátok nepožaduje. Požiadavka Zákona je však od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Niet pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje Smernica, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa Smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu "splátky" pridal slová "istiny, úrokov a iných poplatkov".

29. Existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Z dôvodov rozsudku Krajského súdu v Žiline (sp. zn. 11Co/270/2016 zo dňa 13.9.2016) vyplýva o i. aj to, že pokiaľ aj je nesúlady ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ s čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice č. 2008/48/ES, smernica upravuje minimum ochrany spotrebiteľa, ktoré je povinný členský štát zabezpečiť. Nič však nebráni členskému štátu zabezpečiť spotrebiteľovi vyšší štandard ochrany pred neprijateľnými podmienkami. Vnútroštátne sudy v konštantnej judikatúre potvrdenej Najvyšším súdom SR potvrdili, že výklad Zákona je taký, že sa vyžaduje členenie splátok na splátky úveru, splátky poplatkov a splátky úverov, vychádzajúc z jazykového výkladu Zákona. Na to, aby bolo možné vykladať Zákon v súlade so Smernicou, by bolo potrebné Zákon novelizovať a zosúladiť s textom Smernice, inak by sa jednalo o výklad Zákona contra legem a bola by porušená zásada právnej istoty.

30. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2, § 257 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p., t. j. podľa úspešnosti v spore. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplattenie sumy 678,15 eur s prísl., úspešný bol v časti čo do zaplattenia sumy 423,85 eur s prísl. a vo zvyšnej časti bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 62% a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 38% (100% - 62%), a tým daný čistý úspech žalobcu v rozsahu 24%. V prípade žalobcu však ide o hromadne uplatňované pohľadávky prostredníctvom žaloby majúcej

charakter formulára, v ktorom sa menia iba identifikačné údaje žalovaného, suma majúca sa zaplatiť, označenie zmluvy, začiatok omeškania, vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke a právny zástupca žalobcu ani neuvádza skutočnosti, ktoré zostali medzi stranami sporné, či iné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci samej. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou si odborné znalosti. Tieto skutočnosti súd považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto čiastočne úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.